

SISÄLLYSLUETTELO

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta pöytäkirja 15.02.2023

Pöytäkirjan kansilehti	1
Pöytäkirja	2
- Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintakertomus 2021-2022 luonnos	7

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 15.2.2023 klo 17.05–20.22

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone (Asematie 7, 01300 Tikkurila)

Osallistujat

Jäsenet		Varajäsenet	
Lindell, Miia, puheenjohtaja	x	Linnakangas Jaakko	
Kangasniemi Mila, varapuheenjohtaja	x	Elech Refka	
Viljanen Janne	x	Pessi Ellen	
Jashanica Xhemail	-	Niskanen Ville	-
Aura Pernilla	x	Forsblom-Prittinen Frida	
Ibrahim Aadan, saapui 17.19	x	Liimatainen Reijo	
El Issaoui Naima, saapui 19.00	x		
Haanpää Jarkko, etäyhteydellä	x	Aaltonen Marek	
Lammenranta Peter, 19.38 asti	x	Pälve Tommi	
Mariyathas Jude	-	Väisänen Veikko	x
Chakir Samira	-	Villanen Tytti	-
Hinkonen Andrei, lähti 20.08	x	Karadag Nejdet	
Punna Petriina, etäyhteydellä	x	Pahtela Niina	
Muut osallistujat			
Karinen Ville, kaupunginhallitus	x	Nguyen Chau	
Amoah Vida, nuorisovaltuusto, lähti 19.48	x	Canta Maria	
Soinio Auli, koulutuspäällikkö/ Aikuisopisto/ kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-	Kettunen Kaisa, lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden päällikkö/ kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	x
Tuovinen Minna, palvelupäällikkö, kotoutumista tukevat palvelut / Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	x	Björkman Mia, osastonhoitaja/ Perheiden ennaltaehkäisevien palvelujen palvelualue / Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	
Hakkari Pia, opetustoimen suunnittelija/ perusopetus/ kasvatus ja oppiminen	x	Ahtee Eeva, opetustoimen asiantuntija/ suomenkielinen lukiokoulutus/ kasvatus ja oppiminen	-
Rajala Johanna, aluearkkitehti/ asemakaavoitus/ kaupunkiympäristö, saapui 18.38	x	Laine Ilkka, asemakaavapäällikkö/ asemakaavoitus/ kaupunkiympäristö	-
Lautiola Hannele, monikulttuurisuusasiainpääl- likkö/ kasvupalvelut/ kaupunkistrategia ja johto	x	N.N. kaupunkistrategia ja johto	
Marttinen Eija, asiantuntija/ Uudenmaan TE- toimisto	-	Kähkönen Annika, johtava asiantuntija/ Uudenmaan TE-toimisto	-
N.N. / Itä-Uudenmaan poliisilaitos		Raulahti Kari-Pekka, poliisikoordi- naattori/ IUPOL/ Vantaan kaupunki	x
Perämäki Jussi, kehittämispäällikkö, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, lähti 17.50	x		
Roikonen Petri, myönteisen erityiskohtelun ohjelman projektipäällikkö, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, lähti 19.30	x		
Anttila Anu, suunnittelija, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, pöytäkirjanpitäjä	x		

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous 15.2.2023

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus, työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös: avattiin kokous ja hyväksyttiin työjärjestys. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Petriina Punna ja Janne Viljanen.

2. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden kommentointi

Vantaan hyvinvointisuunnitelmaa valmistellaan keväällä 2023. Hyvinvointisuunnitelma on kaupunkitasoinen ja lakisääteinen suunnitelma, joka ohjaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä. Työn tavoitteena on kaikkien vantaalaisten hyvinvoinnin lisääminen, hyvinvointierojen kaventaminen ja turvallisuuden tunteen lisääminen. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kehittämispäällikkö Jussi Perämäki esitteli ohjelmaluonnoksen, jonka jälkeen neuvottelukunta keskusteli siitä yhdessä ja toi esille näkemyksiään. Kalvoesitys löytyy luottamushenkilöiden Extranetistä.

Tiivistetysti: hyvinvointisuunnitelman valmistelu perustuu lakeihin, tutkittuun tietoon sekä Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman kirjauksiin. Suunnitelma jäsentyy ikäkausittain kolmeen osaan, jotka ovat Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelma, Työikäisten ja nuorten aikuisten hyvinvointisuunnitelma sekä Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma. Tavoitteet on jaoteltu hyvinvoinnin määritelmän teemojen mukaisesti terveyteen, yhteisöllisyyteen, jatkuvaan oppimiseen, elinympäristöön ja työhön ja toimeentuloon, joista muodostuu koettu hyvinvointi ja onnellisuus. Suunnitelmaan sisältyy 11 toimenpidettä, joiden alle nostetaan konkreettisia tekoja.

Keskustelussa neuvottelukunta teki yleisiä huomioita ja ehdotuksia toimenpidetasolla. Työperäiseen maahanmuuttoon ja **työ- ja toimintakyvyn tukemiseen** liittyen toivottiin, että siinä huomioidaan sekä fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen että eettinen toimintakyky. Todettiin, että teemoja käsitellään myös muissa ohjelmissa kuten valmisteilla olevassa kotouttamisohjelmassa. Huomiota kiinnitettiin riittämättömiin resursseihin, mm. huutavaan pulaan suomen kielen kursseista. **Turvallisuuden** tunteen lisäämiseen liittyen kysyttiin toimista itse turvallisuuden edistämiseksi ja yhtymäpinnasta turvallisuussuunnitelmaan. Katujengiytyminen ja -väkivalta huolestuttaa monia, ja asia kytkeytyy myös lasten ja nuorten kouluun kiinnittymiseen ja opinto-ohjaukseen. Em. teemoja toivottiin myös hyvinvointisuunnitelmaan. **Erityisryhmien tarpeista** esille nousi mm. naisten uintivuoro (viitaten turvallisemman tilan periaatteisiin), tarve poistaa harrastamiselta esteitä esim. viestimällä eri kielillä, helpottamalla ilmoittautumiskäytäntöjä ja lisäämällä maksuttomia harrastuksia. Painotettiin myös **yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, toimenpiteiden priorisointia ja yhdenvertaisuutta läpileikkaavana teemana**. Yleisesti todettiin, että erot eri suunnitelmien välillä ovat osin keinotekoisia. Käytännön toteutuksessa tarvitaan kohdennettuja konkreettisia toimia vieraskielisille mukaan lukien palveluiden jalkautuminen kuntalaisten luokse.

Päätös: Päätettiin tuoda esiin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan näkemykset hyvinvointisuunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä ja merkittiin päätös tiedoksi.

3. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023–2025

Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma nojaa vahvasti Vantaan kaupungin strategiaan ja tukee erityisesti siihen sisältyviä eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavat kaupunkikeskukset painopisteitä. Ohjelma on kaupunkitasoinen, kaikkien toimialojen yhteinen myönteisen erityiskohtelun toimintakokonaisuus. Sitä toteutetaan vuosina 2023–

2025, jolloin sen toteutukseen budjetoidaan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyi osaksi hyvinvointialuetta 1.1.2023, joten se ei ole mukana ohjelmassa. Yhteistyömahdollisuuksia kartoitetaan kuitenkin tiiviisti. Erityisasiantuntija, MEK-ohjelman projektipäällikkö Petri Roikonen esitteli ohjelman, jonka jälkeen keskusteltiin ja kommentoitiin ohjelman toimenpiteitä. Sekä esitys että itse ohjelma löytyvät luottamushenkilöiden Extranetistä.

Tiivistetysti: ohjelman taustalla on eriarvoistumisen kärjistyminen kriisiaikana ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden tuen tarpeen kasvu. Keskiössä on hyvinvointi, toimeentulo ja koulutus ja säädyllyiset olosuhteet asuinalueilla. Sosiaalisesti kestävä Vantaata tavoitellaan neljän teeman alla, jotka ovat: 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä sekä 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ohjelman toimeenpanoon on varattu 6 miljoonaa euroa jaettuna kolmelle vuodelle. Vantaan kokonaisuutena ohjelmabudjetti on vain 1,6 promillea. Petri teki joitain nostoja toimenpiteistä todeten, että monia eriarvoistumiskehitystä estäviä toimenpiteitä tehdään ohjelman ulkopuolella joko kaupungin tai ulkopuolisella rahoituksella. Hän huomautti, että vaikka toiminta on pienimuotoista, niin yksilötasolla interventioista on joka tapauksessa hyötyä. Tarvitaan kuitenkin rakenteellisia muutoksia, jotka muuttavat nykyistä toimintamallia. Tiedolla johtamisen näkökulmasta ohjelmassa pohditaan eri taseoisia mittareita. Haasteita riittää, mutta tiiviisti strategiaan yhdistyvän ohjelmatyön toivotaan rakentavan yhteistoiminnan kulttuuria pitkäjänteisesti ja laajentuvan tulevaisuudessa.

Keskustelu: kysymys siitä, miten mek-rahoituksella palkattavat yhteisökehittäjät pystyvät tavoittamaan alueiden ihmisiä, kirjoitti pitkän keskustelun. Esille tuotiin mm. pysyvien työntekijöiden tärkeys alueilla pitämässä lankoja käsissä ja rakentamassa luottamusta asukkaisiin ja yhteisöihin – nyt työntekijät vaihtuvat liian usein. Sama koskee koulun henkilökuntaa. Alueellisia maahanmuuttajakoordinaattoreita, joita oli aikaisemmin Vantaalla, kaivataan takaisin. Alueilla jo olevia palveluita kuten asukastiloja pitäisi saada laajemmin käyttöön, esim. yhteistyössä yhdistysten ja yhteisöjen avainhenkilöiden kanssa, ja sen lisäksi linkittää mukaan peruspalvelut, muun muassa päiväkodit ja koulut. S2-opetus ei kuulu mek-ohjelmaan, mutta se herätti runsaasti keskustelua. Todettiin, että vieraskielisyys ei välttämättä kerro mitään oppilaan suomen kielen tasosta eikä se aina hyödytä oppilasta, vaan päinvastoin voi vähentää mahdollisuuksia jatko-opintoihin.

Päätös: Päätettiin tuoda esiin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan näkemykset myönteisen erityiskohtelun ohjelman tavoitteista ja toimenpiteistä ja merkittiin päätös tiedoksi.

4. Raportointi hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnasta

Vantaa-Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta kokoontui 11.11. Puheenjohtaja Veikko Väisänen raportoi kokouksesta. Kokouksessa hahmoteltiin toimintasuunnitelmaa kartoittamalla kunnille ja hyvinvointialueille kuuluvia tai yhteisiä tehtäviä. Toimintasääntö on vielä valmisteilla ja samankaltainen kuin Vantaan neuvottelukunnalla. Toiveena on löytää tehokkuutta lisäävät työtavat ja erityisesti varata riittävästi aikaa dialogille tiedonmuodostusta varten. 1. vuonna on tarkoitus muodostaa kokonaiskuva hyvinvointialueen rakenteesta ja palveluista. 2. vuonna tutustutaan käytäntöihin erityisesti neuvottelukunnan kohderyhmien osalta ja käydään vuoropuhelua heitä edustavien tahojen kanssa.

Päätös: kuultiin esitys ja merkittiin tiedoksi.

5. Muut ajankohtaiset raportit

Eurocities-kaupunkiverkoston Integrating Cities -peruskirjan allekirjoittaneet uudet kaupungit kokoontuivat Utrechtissa 16.–17. marraskuuta. Vantaalta kokoukseen osallistuivat Hannele Lautiola ja Mila Kangasniemi. Hannele kertoi, että mielenkiintoisessa kokouksessa oli erilaisia työpajoja. Hän lupasi toimittaa neuvottelukunnalle kuvakollaasin.

Kotouttamisohjelmaluonnos palautettiin valmisteluun kaupungin johtoryhmästä. Kritiikkiä tuli liiasta laajuudesta (38 toimenpidettä), ja myös Vantaan toimenpiteitä pitäisi nostaa enemmän. Seuraava esittely on 13.3.

Päätös: merkittiin tiedoksi.

6. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan vaalipaneeli 15.3.

Neuvottelukunta on päättänyt järjestää 15.3. pidettävän avoimen kokouksen vaalipaneelina. Koordinaattori huolehtii tilaisuuden käytännön järjestelyistä. Yhteisessä keskustelussa tuli esille seuraavia asioita ja ehdotuksia:

- paneelin kesto on 1,5 tuntia klo 17.30–19, kahvit klo 17
- juontajat ovat nuorisovaltuuston edustajat Vida Amoah ja Filip Godlewski. Tarvitaanko joku nuorten vetäjien tueksi ottamaan tarvittaessa ohjat?
- ei liikaa kysymyksiä
- tasapuolinen ja tarkka vastausaika ja kellokalle varmistamaan, että pysytään aikataulussa
- tilaisuus striimataan
- luottamushenkilöiden eettiset pelisäännöt käyttöön
- Kyllä/Ei-kortit käyttöön
- joitakin kysymysehdotuksia:
 - työllisyys: miten jo Suomessa olevat maahanmuuttajat työllistetään?
 - turvallisuus: miten jengiytymistä voisi ennaltaehkäistä? Ketkä ehdokkaat ovat sitoutuneet jengirikollisuuden ehkäisemiseen? Pitäisikö rikosvastuukäytäntöä alentaa 14 vuoteen?
 - missä Suomi on epäonnistunut kotouttamispolitiikassa?
- kysymyksiä valmistellaan yhdessä juontajien ja mahdollisuuksien mukaan järjestöjen kanssa, myös Minna Tuovinen lupasi laatia kysymyksiä

Päätös: merkittiin tiedoksi.

7. Vuosien 2021–2022 toimintakertomuksen hyväksyminen

Koordinaattori Anu Anttila esitteli toimintakertomuksen. Kertomus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä vuoden 2022 kohtaan Muita tilaisuuksia: Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varapuheenjohtaja Mila Kangasniemi osallistui Eurocities-kaupunkiverkoston uusien tulokkaiden kokoukseen Utrechtissa 16.–17.11.

Päätös: päätettiin hyväksyä toimintakertomus edellä mainitulla lisäyksellä.

8. Vuoden 2023 toimintasuunnitelman hyväksyminen

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintasäännön (KH 6.9.2021 § 11) mukaan neuvottelukunta laatii oman vuosittaisen toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen. Joulukuun kokouksessa käytiin aloitekeskustelu ja valtuutettiin koordinaattori luonnostelevaan toimintasuunnitelmaa vuodelle 2023 neuvottelukunnan tehtävien pohjalta. Koordinaattori Anu Anttila esitteli luonnoksen ja vuosikelloehdotuksen. Neuvottelukunta keskusteli suunnitelmasta ja teki siihen täydennysehdotuksia.

Neuvottelukunnan nostoja: strategisella tasolla on tärkeää pystyä luomaan tilannekuva kotoutumisen ja monikulttuurisuuden kokonaisuudesta Vantaalla. Vaikuttavamman työn tekemiseksi tarvitaan tuloksellisuuden seuranta ja tiedolla johtamisen kehittämistä. Kysymys on kaupunkitasoinen ja monimutkainen, sillä vallalla on hankekulttuuri ja tiedon tasoja on monta, ja monikulttuurisuusperspektiivi pitäisi ottaa huomioon kaikissa hankkeissa. Siihen pyrkiminen edellyttää kotoutumista tukevien hankkeiden, ohjelmien ja toimenpiteiden seuranta. Hyvä pohja seurannalle on kotoutumislakiin liittyvien hankkeiden seuranta, esimerkkeinä Neuvova

Vantaa ja kohta käynnistyvä kotivanhempihanke. Pohdintaa päätettiin jatkaa myöhemmin pidettävässä kokouksessa, jonne kutsutaan alustajiksi strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen ja myönteisen erityiskohtelun ohjelman projektipäällikkö Petri Roikonen. Todettiin myös, että. Muita nostoja olivat:

- Euroopan tasoinen yhteistyö on tärkeää
- Parempi viestintä sidosryhmille
- Aloitteita harkiten. Kysymys pohdittavaksi: kuuluuko kannanotto varhaiskasvatuksen kuraattorien vakinaistamiseksi Vantaan vai hv-alueen neuvottelukunnalle – vai yhteisesti?
- Säännöllinen seuranta maahanmuuttajien työllisyydestä
- Esityslistan vakiopykäläksi raportti hyvinvointialueen neuvottelukunnasta ja toimialojen ajankohtaiset asiat.

ALUSTAVA VUOSIKELLO 2023

15.2. Hyvinvointiohjelma, myönteisen erityiskohtelun ohjelma, toimintakertomus ja toiminnan suunnittelu

15.3. Avoin kokous, joka järjestetään valtuustosalissa vaalipaneelina

26.4. Harrastusten Vantaa, koulusegregaatiohanke (Myyräncolossa)

7.6. Yhteiskokous VaKe-neuvottelukunnan kanssa, teemana kotolaki ja kunnan ja hyvinvointialueen neuvottelukuntien yhteistyö

30.8. Kaupunginhallituksen ryhmyrit mukaan, tavoitteena yhteistyön kehittäminen, tiedolla johtaminen?

11.10. Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke?, *Kulttuuriseppäraadin valinta*

15.11. Oppivelvollisuuden pidentämisen vaikutuksia, tilannekatsaus? Poimintoja mek-ohjelmasta?

13.12. Ohjelma avoin

MUITA TILAISUUKSIA

Alkukesä/alkusyksy: Kasvata juuresi Suomeen –puunistutustalkoot

6.12. Monikulttuurinen itsenäisyyspäiväjuhla

Päätös: keskusteltiin ja päätettiin toimintasuunnitelman hyväksymisestä ja merkittiin tiedoksi.

9. Kaupungin toimialojen, Uudenmaan TE-toimiston ja Itä-Uudenmaan poliisin ajankohtaiset asiat

Toimialojen, TE-toimiston ja poliisin edustajat kertovat lyhyesti monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnalle kiinnostavista ajankohtaisista asioista.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala / Kasvupalvelut, ei raportoitavaa

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, ei raportoitavaa

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala: Auli Soinio ei päässyt kokoukseen, mutta hän lähetti chatissä tietoa Vantaan aikuisopiston koulutuksista: Valtuuston ns. korirahaa on nyt suunnattu uusiin Suomi Express -kursseihin, joita alkaa joka kuukausi. Suomen alkeita pääsee siis opiskelemaan intensiivisesti ilman odotusaikaa. Kurssin jälkeen ohjaamme opiskelijoita eteenpäin. Lisäksi olemme juuri jättäneet OKM:lle hakemuksen kotoutumisajan ylittäneiden vieraskielisten suomen kielen taitoa, luku- ja kirjoitustaitoa ja muita perustaitoja vahvistavien koulutusten järjestämiseksi. Toivotaan, että saamme rahoitusta!

Kaupunkiympäristön toimiala, Johanna Rajala raportoi:

- puunistutustalkoot suunnitteilla, mukana Moniheli
- Korsossa tapahtuu
 - Keskiviikkona 1.3. Korson yritysfoorumi klo 18–20.00 Lumon auditoriossa (Urpiaisentie 14). Keskustelutilaisuus kaikille korsolaisille toimijoille, yrittäjille ja yrityksille.
 - Torstaina 2.3. järjestetään asukastyöpaja klo 18–20.00 Korson asukastilassa (Korsontie 2) aiheena Korson tulevaisuus. Arkkitehtitoimisto Tengbom esittelee 3 skenaariota Korsosta. Lisäksi käsitellään kaavarunkoa ja muita ajankohtaisia kaavoja.
https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat?field_area_target_id%5B3%5D=3

- Aviapoliksen Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet
 - Raportti nähtävillä 1.2-30.4.2023
 - asukastyöpaja tulossa 28.3. <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/998237-1011047-053100%20Raportti%2C%2013.12.2022.pdf>

Asemakaavoituksen työohjelma hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa tammikuussa 2023

<https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2673475&version=1>

<https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2679770&version=2>

- jokaisessa keskustassa laajoja keskustan kehittämishankkeita.
- muutama poiminta:
 - Palvelurakenteen kehittäminen tasaisesti eri suuralueilla on tärkeä osa eriarvoistumiskehityksen ehkäisemistä.
 - Eriytymiskehitystä ehkäistään huolehtimalla lähipalveluiden riittävydestä ja laadusta
 - runsaasti palveluiden kaavahankkeita: kouluja, päiväkoteja, erityisasumista
 - Hakunilan keskustan laajennus kaavaluonnos, Hakunilan vanhustenkeskus
 - Koivukylän kaavarunko tekeillä, Peijaksen sairaalan laajennus
 - Aviapoliksen lukio ja ilmailumuseo, muuraan koulu ja 2 päiväkotia
 - kansainväliselle koululle etsitään paikkaa, Aviapolis yksi vaihtoehto?
 - hyvinvointikeskus Tikkurilaan kaupungintalon naapuriin, tikkurin alueen kehittäminen (asumista ja liiketilaa)
 - Korson kaavarunko: Korson keskustaan sopivan asuntorakentamisen mittakaavan ja palveluiden sijoittumisen tarkastelu
 - Myyrmäen kaupunki-kulttuuritalo
 - Martinlaakson keskustaa kehitetään

Linkejä: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/kaavoitus/asukastilaisuudet-ja-ajankohtaiset-kaavat>

Kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut / Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

TE-toimisto

Itä-Uudenmaan poliisi, poliisikoordinaattori Kari-Pekka Raulahti raportoi, että nuorten väkivaltarikokset ovat lisääntyneet huolestuttavasti. Vantaalla korostuvat nuorten tekevät ryöstöt, joita tekevät yhä nuoremmat. Rikoksia tapahtuu erityisesti asemien ympäristössä. Automaattisen liikennevalvonnan osalta on tehty parannuksia ja asennettu seitsemän uutta kameraa. Huhtikuun 21. päivänä on Itä-Uudenmaan johtaville turvallisuustoimijoille tarkoitettu yhteisseminaari teemana nuoret ja turvallisuus, myös monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnalle tulee kutsu. Neuvottelukunnan tulokulma teemaan on ennalta ehkäiseminen.

Päätös: merkittiin tiedoksi.

10. Tiedoksi merkittävät asiat

Kansainvälistä naistenpäiväjuhlaa vietetään kaupungintalolla 8.3.

Päätös: merkittiin tiedoksi.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.22.

**MONIKULTTUURISUUSASIAIN
NEUVOTTELUKUNTA
TOIMINTAKERTOMUS 2021-2022**

**Vantaa
Vanda**

MONIKULTTUURISUUSASIAIN NEUVOTTELUKUNTA LYHYESTI

Lakipohja

Laissa kotoutumisen edistämisestä (31 §) määritellään kotoutumisen edistämisestä paikallistasolla. Lain mukaan paikallisten viranomaisten on kehitettävä kotouttamista monialaisena yhteistyönä. Yhteistyöhön osallistuvat kunta, työ- ja elinkeinotoimisto ja poliisi sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestävät järjestöt, yhdistykset ja yhteisöt. Lisäksi kunta tai useampi kunta yhdessä voi asettaa yhteistyössä paikallisten työmarkkina-, yrittäjä- ja kansalaisjärjestöjen kanssa kotouttamisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämistä sekä etnisten suhteiden edistämistä varten paikallistason neuvottelukunnan. Järjestämistavat vaihtelevat eri kunnissa. Vantaalla toimii kaupunginhallituksen nimeämä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta.

Taustaa

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on toiminut Vantaalla yli 20 vuotta. Kasvava maahanmuutto, Hakunilassa koetut etniset levottomuudet ja tuore laki kotoutumisen edistämisestä 1999 tekivät ajankohtaiseksi ryhtyä toimiin Vantaalla. Toiminta käynnistyi maahanmuuttaja-asiain neuvottelukuntana, joka perustettiin kaupunginhallituksen päätöksellä (KH 8.1.2001 § 50) tarkastelemaan ja määrittämään Vantaan maahanmuuttajapolitiikan tavoitteita. Neuvottelukunnan tehtäviksi määriteltiin mm. kotouttamisohjelman toimeenpanon seuranta ja arviointi, esitysten tekeminen ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen. Työtä jatkamaan nimettiin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta toimikaudeksi 2003–2004, ja sen jälkeen kaupunginhallitus on nimennyt uuden neuvottelukunnan kahden vuoden välein. Kaupungin hallintosäännössä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta mainittiin ensimmäistä kertaa vuoden 2020 uudistuksessa, ja samassa yhteydessä se sai myös ensimmäisen toimintasääntönsä (KH 20.9.2021 § 15). Neuvottelukunnalla ei ole virallista päätösvaltaa.

Nykyinen neuvottelukunta nimettiin kesän 2021 kuntavaalien jälkeen (KH 6.9.2021 § 11). Varsinaiset jäsenet (13) ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ovat valtuustoryhmien esityksestä nimettyjä puolueiden edustajia. Lisäksi kaupungin toimialat, Itä-Uudenmaan poliisi ja Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto nimesivät asiantuntijaedustajat ja heille varahenkilöt. Merkittävä uudistus oli kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston edustajien nimeäminen neuvottelukuntaan vuodenvaihteessa 2022.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan asiantuntijaedustajilla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Sen lisäksi neuvottelukunta voi käyttää ja kuulla muitakin kaupungin työntekijöitä ja ulkopuolisia asiantuntijoita tarpeen mukaan. Apulaiskaupunginjohtajalla on kokouksissa läsnäolo-oikeus. Neuvottelukunnalla on oma menokohta 162050100, josta sen kulut maksetaan. Kulut ovat

kokouspalkkioita, vuokratuloja ja tarjoilukuluja. Lisäksi neuvottelukunta on rahoittanut Kulttuuriseppä-tunnustuksen ja siihen liittyviä kuluja. Vuosibudjetti on noin 25 000 euroa.

KOKOONPANOT 2021–2022

Kokoonpano 1.8.2021 asti

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Ranbir Sodhi, puheenjohtaja (SDP)	Reijo Liimatainen
Miia Lindell, varapuheenjohtaja (KOK)	Murat Yüzlu
Aadan Ibrahim (SDP)	Miikku Nieminen
Riitta Salasto (SDP)	Naima el Issaoui
Teija Hakulinen (KOK)	Katja Volkova
Harun Osmani (KOK)	Xhemail Jashanica
Olga Gilbert (VIHR)	Sveta Silvennoinen-Hiisku
Arto Mieskolainen (VIHR)	Ahmed Karzan
Tanja Hautakangas (VAS)	Kalle Reijonen
Andrei Hinkonen (KD)	Leena Juvonen
Nejdet Karadag (KESK)	Raakel Shapcott
Pauli Artturi Luttinen (PS)	Sami Palviainen
Pia Rannikko (SFP)	Jean D'Amour Banyanga

Toimialojen edustajat ja muut asiantuntijaedustajat	Varaedustajat
Sosiaali- ja terveystoimi Hiikka Linderborg, maahanmuuttajapalvelut	Mia Björkman, osastonhoitaja/ennalta-ehkäisevä terveydenhuolto
Kaupunkikulttuuri Auli Soinio, koulutuspäällikkö, aikuisopisto	Reeli Karimäki, kulttuuripäällikkö/ kulttuuritoiminta
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala Sailas Elise, konsultoiva koulupsykologi/perusopetus	Katjamaria Halme, kehittämispäällikkö/varhaiskasvatus
Kaupunkiympäristön toimiala Johanna Rajala, aluearkkitehti	Ilkka Laine, asemakaavapäällikkö
Kaupunkistrategia ja johto Hannele Lautiola, monikulttuurisuusasiain päällikkö/kasvupalvelut	
Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto Simo Kettunen, asiantuntija	Henna Laakkonen, asiantuntija, 2/2021 asti
Itä-Uudenmaan poliisi: Simo Kauppinen, rikoskomisario	Kimmo Kostiainen, rikoskomisario

Kokoonpano valtuustokaudella 1.8.2021-31.5.2023

Jäsen	Varajäsen
Miia Lindell, puheenjohtaja, KOK	Jaakko Linnakangas, KOK
Mila Kangasniemi, varapj, SDP	Refka Elech, SDP

Janne Viljanen, KOK	Ellen Pessi, KOK
Xhemail Jashanica, KOK	Ville Niskanen, KOK
Pernilla Aura, RKP	Frida Forsblom-Prittinen, RKP
Aadan Ibrahim, SDP	Reijo Liimatainen, SDP
Elina Hasa, SDP	Naima El Issaoui, SDP
Jarkko Haanpää, PS	Marek Aaltonen, PS
Peter Lammenranta, PS	Tommi Pälve, PS
Jude Mariyathas, VIHR	Veikko Väisänen, VIHR
Samira Chakir, VIHR	Tytti Villanen, VIHR
Andrei Hinkonen, G6 (KD)	Nejdet Karadag (KESK)
Petriina Punna, VAS	Niina Pahtela, VAS
Kaupunginhallituksen edustaja	Varaedustaja
Ville Karinen, VAS	Chau Nguyen, VAS
Nuorisovaltuuston edustaja	Varaedustaja
Vida Amoah	Maria Canta

Toimialojen ja muut asiantuntijaedustajat	Varaedustajat
Sosiaali- ja terveydenhuolto Minna Tuovinen, päällikkö, maahanmuuttajapalvelut	Björkman Mia, osastonhoitaja/ennalta-ehkäisevä terveydenhuolto
Kaupunkikulttuuri Auli Soinio, koulutuspäällikkö, Aikuisopisto	Kaisa Kettunen, lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden päällikkö
Kasvatus ja oppiminen Pia Hakkari, opetustoimen suunnittelija, perusopetus	Eeva Ahtee, opetustoimen asiantuntija/ suomenkielinen lukiokoulutus
Kaupunkiympäristö: Johanna Rajala, aluearkkitehti/ asemakaavoitus	Ilkka Laine, asemakaavapäällikkö/ asemakaavoitus
Kaupunkistrategia ja johto Hannele Lautiola, monikulttuurisuusasiain päällikkö/ kasvupalvelut	Kaisa Sunimento, viestintäkoordinaattori, 2/2022 asti
Uudenmaan TE-toimisto Eija Marttinen, asiantuntija	Henna Laakkonen, asiantuntija, 2/2021 asti, sen jälkeen Annika Kähkönen, johtava asiantuntija
Itä-Uudenmaan poliisi Simo Kauppinen, rikoskomisario, 8/22 asti	Kari-Pekka Raulahti, poliisikoordinaattori

NEUVOTTELUKUNNAN TEHTÄVÄT

Neuvottelukunnan tehtävät määritellään aina toimikaudeksi. Syyskuussa 2021 (KH 6.9.2021 § 11) hyväksytyin toimintasäännön mukaan neuvottelukunta

1. Osallistuu laissa tarkoitetun kotoutumishjelman ja muihin kotoutumisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämiseksi sekä etnisten suhteiden edistämiseksi tarkoitettujen valtuustokaudella voimassa olevien ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanon arviointiin.
2. Seuraa etnisten vähemmistöjen elinolojen kehitystä ja osallistuu niiden elinoloihin vaikuttavien palvelujen valmisteluun ja seurantaan.
3. Seuraa valtion maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikkaa sekä niiden vaikutuksia Vantaalla.
4. Edistää hyviä etnisiä suhteita ja vahvistaa monikulttuurista ilmapiiriä Vantaalla muun muassa vahvistamalla vuoropuhelua etnisten vähemmistöjen ja heitä edustavien järjestöjen ja kaupungin välillä sekä mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun tai muiden toimijoiden kanssa. Neuvottelukunta nimeää vuosittain keskuudestaan edustajat työryhmään, joka valitsee Kulttuuriseppä-palkinnon saajan.
5. Ottaa kantaa ja antaa lausuntoja asioista, joilla on vaikutusta neuvottelukunnan kohderyhmään kuuluvien henkilöiden elinoloihin ja palveluihin.
6. Tekee kaupunginhallitukselle aloitteita asioista, joilla on vaikutusta neuvottelukunnan kohderyhmään kuuluvien henkilöiden elinoloihin ja palveluihin.
7. Laatii oman vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

TOIMINTA VUONNA 2021

Kokoukset

1/2021 10.2. Hyvinvointiohjelman väliraportointi, Neuvova Vantaa -projekti, vaikuttamistoimielinten raportointi kaupunginhallituksen iltakoulussa, kannanotto aikuisten perusopetuksen laajentamisesta.

2/2021 24.3. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintakertomuksen 2019–2020 hyväksyminen, monikulttuurisuussuunnitelman väliraportti, Osallistuva Vantaa -esittely, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintasäännön valmistelu, vuoden 2021 toimintasuunnitelma.

3/2021 9.6. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 20 vuotta – neuvottelukunnan 1. puheenjohtaja Kimmo Kiljunen piti juhlapuheen ja evästi työskentelyä, Vantaan kaupungin valtuustokauden 2021–2025 strategian valmistelu, selvitys Vantaalla tarjottavista vieraskielisten neuvontapalveluista, myönteisen erityiskohtelun ohjelman tilannekatsaus, aikuisten perusopetuksen tilanteen edistyminen, maahanmuuttajapalveluiden kannanotto monikielisen neuvontapisteen perustamisen tarpeellisuudesta Vantaalle.

4/2021 18.8. kauden päätös lähikokouksena, runoesitys ja vapaata keskustelua, Kulttuuriseppien 2020 puheenvuoro: tasa-arvo ja yhdenvertaisuus oppilaitoksissa, väistyvän neuvottelukunnan terveiset tulevalle.

5/2021 6.10. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan järjestäytyminen kaudelle 2021–2023, monikulttuurisuus ja kotouttaminen Vantaalla, syksyn ja kevään kokousteemat ja aikataulu.

6/2021 10.11. Kulttuuriseppä-raadin valinta, Kivistön kaupunkikulttuurikeskus, Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelma 2022–2023, edustajan valinta hyvinvointialueen asukasosallisuuden työpajaan.

7/2021 8.12. Nicehearts ry:n työ tyttöjen ja naisten aseman edistämiseksi, Väkipallaton Vantaa -toimintaohjelma, yhteinen keskustelu ja julkilausuman laatimisesta päättäminen.

Muita tilaisuuksia

- Vantaan vaikuttamistoimielimet raportoivat yhteisesti toiminnastaan kaupunginhallituksen iltakoulussa 8.2.
- Monikulttuurista itsenäisyyspäiväjuhlaa vietettiin kulttuurikeskus Martinuksessa 6.12. ja neuvottelukunnan puheenjohtaja piti puheen vuoden 2021 Kulttuurisepälle.
- Puheenjohtaja Miia Lindell osallistui Yhdenvertainen suomi – yhdenvertainen Vantaa - keskustelutilaisuuteen 10.12.

Aloitteet ja kannanotot

- Kannanotto Integrating Cities Charteriin liittymisen puolesta tammikuussa
- Maahanmuuttajien matalan kynnyksen neuvonta Vantaalla on järjestettävä kestäväällä tavalla
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön resurssit turvattava -kannanoton laatimisesta päätettiin 8.12. kokouksessa, lähetettiin käsittelyyn 9.2.2022.

TOIMINTA VUONNA 2022

Kokoukset

1/2022 9.2. Ohjaajien kokemuksia Espoon Moniku-palvelusta ja ajankohtaiskatsaus Vantaan Moniku-hankkeeseen, ajankohtaista maahanmuuttajapalveluista, vaikuttamistoimielinten asema hyvinvointialueella.**2/2022** **30.3.** Tervetuloa Lehtikuusen kouluun!, Harrastusten Vantaa ja eri toimijoiden yhteistyö harrastamista edistämässä Lehtikuusessa.

3/2022 4.5. Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022–2031 valmistelu Vantaalla, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan asema hyvinvointialueella, syksyn aikataulu.

4/2022 8.6. Teemana kotouttamisohjelman valmistelu, tilannekatsaus myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmasta, Vantaan kotouttamisohjelman valmistelun eteneminen, Vantaan kotouttamisohjelman valmistelua tukeva suunnittelutyöpaja.

5/2022 24.8. Ajankohtaista työllisyysasioissa Vantaalla, kotouttamisohjelman valmistelun ajankohtaiset, Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan edustajien valitseminen hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan.

6/2022 5.10. Moninainen, monikulttuurinen kaupunki – joka kuuluu kaikille ja jossa kaikki kuuluu, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaalla, Vantaan kotouttamisohjelman valmistelu, Raportointi hyvinvointialueen monikulttuurisuusalueen neuvottelukunnasta.

7/2022 9.11. Tervetuloa Tikkurilan päiväkotiin! - ajankohtaista Vantaan varhaiskasvatuksesta, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan edustajien valinta Kulttuuriseppä-tunnustuksen raatiin.

8/2022 14.12. Raportointi hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnasta, lähete keskustelu vuoden 2023 toimintasuunnitelmasta ja kokousaikataulu.

Aloitteet ja kannanotot

- Vantaa-Keravan hyvinvointialueen valmistelussa tulee huomioida vaikuttamistoimielinten ja niiden edustamien asukasryhmien osallisuus, Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielinten yhteinen kannanotto 28.1.
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön jatkuvuus ja resurssit Vantaalla turvattava, kannanotto 9.2. Kh käsitteli *aloitteena* ja vastasi 10.10.
- Kannanotto kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan, 4.5.
- Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan asettaminen hyvinvointialueella, kannanotto 31.5.

HUOMIOITA TOIMINNASTA 2021–2022 JA NÄKYMIÄ VUODELLE 2023

Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemia vaikutti neuvottelukunnan toimintaan vielä vuoden 2021 keväällä ja kokouksia opeteltiin pitämään etänä tai hybridinä valtuustosalista käsin. Kokoontumisrajoitusten poistuttua palattiin pääsääntöisesti lähikokouksiin, sillä yhteinen keskustelu on niissä luontevampaa.

Vuoden 2022 keväällä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valmistelu käynnisti myös alueellisten vaikuttamistoimielinten valmistelun. Aluehallitus linjasi lakisääteisistä toimielimistä, joita ovat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto, sekä ei-lakisääteisistä rinnasteisista toimielimistä, joita ovat monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ja kansalliskielilautakunta. Vaikuttamistoimielimet vaativat yhteisessä kannanotossaan 1.2., että toimielimille annetaan tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet kohderyhmiä koskevien asiakokonaisuuksien suunnittelussa, valmistelussa, toteuttamisessa ja seurannassa ja että edustuksellisuus toteutuu ottamalla mukaan kohderyhmiin kuuluvia järjestöjä. Lisäksi Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta teki 31.5. kannanoton kunnan ja hyvinvointialueen toimielinten välisestä työnjaosta alueiden tehtäväjaon mukaisesti ja teki ehdotuksen kokoonpanosta.

Vuoden 2023 alusta käytännössä samalla alueella on kaksi monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa. Niiden tehtäviä on tarpeen eriyttää päällekkäisyyksien välttämiseksi, joten yhteistyötä tarvitaan. Toisaalta tehtäväkenttien rajaaminen voi antaa mahdollisuuden käsitellä syvemmin kummankin omia teemoja.

Parhaimmillaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokoukset tarjoavat luottamushenkilöille, viranomaisille ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille yhteisen pöydän, jonka ääressä he voivat keskustella kotoutumisen ja maahanmuuton kysymyksistä laajasti ja monesta näkökulmasta. On huomattava, että neuvottelukunnalla ei ole virallista päätösvaltaa, mutta se voi

tehdä aloitteita kaupunginhallitukselle. Harkitusti tehtyinä aloitteet voivat olla hyvä lisä muuhun, poliittista tietä tai virkareittejä pitkin tapahtuvaan vaikuttamiseen.